

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 3PP/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011063
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šmrhola
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322011063.1

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudcom JUDr. Jánom Šmrholom, v trestnej veci odsúdeného D. T. o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.11.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona, súd návrh odsúdeného D. T., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom F. XXX/X, S., t.č. v H. S., o podmienené prepustenie z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 3 / tri / roky so zaradením do ústavu so stredným stupňom strázenia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 29T 53/2021 zo dňa 12.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To 17/2022 zo dňa 24.02.2022, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Odsúdený D. T. podal dňa 20.10.2022 návrh o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil tým, že z uloženého trestu vykonal potrebnú časť a to polovicu z celkového trestu.

Odsúdený na verejnom zasadnutí trval na prejednaní návrhu a dodal, že napriek negatívnemu hodnoteniu riaditeľa má pocit, že sa zmenil, uvedomil si priority svojho života. Napriek jeho minulosti žiadal, aby bol podmienené prepustený, aby mu súd umožnil ísť za rodinou a ďalší výkon trestu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Vykonaným dokazovaním z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že vo výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený nachádza od 24.02.2022, lehotu na podmienené prepustenie mal splnenú dňom 30.09.2022. Do výkonu väzby bol dodaný príslušníkmi PZ dňa 03.04.2021 do ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni, pokúsil sa o nadviazanie nedovoleného kontaktu prostredníctvom presmerovania telefonického hovoru a hrubým spôsobom porušil zásady slušného správania a vystupovania počas súdneho pojednávania. Disciplinárne odmenený nebol. V dvoch prípadoch bol disciplinárne potrestaný. Do ÚVTOS Želiezovce bol premiestnený dňa 22.03.2022 za účelom výkonu trestu odňatia slobody a bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „C“.

Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u odsúdeného plnia čiastočne v oblasti edukácie, v ostatných oblastiach sa plnia. V individuálnej práci s odsúdeným sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii. Jeho správanie a vystupovanie nie je vždy na požadovanej úrovni. Zaznamenaný bol fyzický konflikt so spoluodsúdeným. Z radov odsúdených je poverený funkciou vedúceho izby. Svoje povinnosti vyplývajúce z uvedenej funkcie si plní. Svoj voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania a hraním spoločenských hier. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol raz disciplinárne odmenený a raz disciplinárne potrestaný.

Pracovne je zaradený na pracovisku s dozorom ručného šitia, kde má pracovnú morálku na požadovanej úrovni. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov sa zapája. Jeho správanie a vystupovanie nie je vždy na požadovanej úrovni. Resocializačná prognóza u menovaného je menej priaznivá s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, podmienky k udeleniu disciplinárnych odmien si vytvoril len v jednom prípade. Na základe celkového hodnotenia menovaný nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporúča sa jeho podmiennečné prepustenie.

Ďalej súd z fotokópií nariadenia výkonu trestu zistil, že odsúdený bol dodaný do výkonu trestu príslušníkmi PZ a z odpisu registra trestov vyplýva, že v minulosti sa 17-krát dostal do rozporu so zákonom.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 29T 53/2021 zo dňa 12.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To 17/2022 zo dňa 24.02.2022 vyplýva, že D. bol odsúdený pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a iné, na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Prokurátor s poukazom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený nepreukazuje splnenie materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie, v minulosti nevedol riadny život a navrhol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnuť.

Podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život /materiálne podmienky/ a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami /formálna podmienka/.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že pre vyhovenie návrhu o podmiennečné prepustenie musia byť súčasne splnené formálne a materiálne podmienky.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku /výkon polovice uloženého trestu /, avšak nesplnil ani jednu z materiálnych podmienok - a to preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u odsúdeného plnia čiastočne v oblasti edukácie, v ostatných oblastiach sa plnia. Pri spracovávaní programu zaobchádzania sám nenavrhol aktivity, o ktoré by mal počas výkonu trestu záujem. Správanie a vystupovanie odsúdeného je doposiaľ na požadovanej úrovni. Podľa názoru súdu odsúdený nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil doposiaľ taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestným činom, pre ktoré bol odsúdený. O aktivity pedagogického pôsobenia sa nezapája.

Teda neparticipuje na aktivitách, ktoré prispievajú k rozvoju jeho osobnosti a budovaniu jeho hodnotovej orientácie v súlade s dodržiavaním právnych noriem. V individuálnej práci s odsúdeným sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii. Jeho správanie ne je vždy na požadovanej úrovni, opakovane sa dopúšťa porušenia ústavného poriadku. Doposiaľ si vytvoril podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny len v jednom prípade. Disciplinárne potrestaný bol v troch prípadoch. Jeho aktivita pri plnení stanovených cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni. S poukazom na záver hodnotenia riaditeľa ústavu, tento neodporučil podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného D. T..

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že odsúdený nemá automaticky nárok na podmiennečné prepustenie. Zmyslom podmiennečného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie, plnenie programu zaobchádzania, bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu.

Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať dodržiavaním ústavného poriadku, ale aj zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Teda nepreukazuje kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a v rámci výkonu trestu odňatia slobody preto musí o to viac svojou aktívnou participáciou prejavíť záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa dalo konštatovať jeho polepšenie.

Ako vyplýva z odpisu registra trestov, odsúdený D. T. sa už v minulosti viackrát dostal do rozporu so zákonom, pričom tresty odňatia slobody, ktoré mu boli uložené za uplynulé obdobie, nevedli k jeho náprave a prevýchove.

Podľa názoru súdu nemožno od odsúdeného dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že D. bol rozhodnutím Okresného súdu Trnava sp. zn. 9T 77/2019 zo dňa 21.01.2020 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok 4 mesiace so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Trest vykonal dňa 27.10.2020 a dňa 31.03.2021 sa opätovne dopustil trestného činu, teda prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona a iné, za ktorý v súčasnosti vykonáva nepodmiennečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 29T 53/2021 zo dňa 12.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To 17/2022 zo dňa 24.02.2022.

V danom prípade prognóza do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže po výkone trestu sa opätovne dopúšťa ďalších trestných činov.

Súd mal za to, že pre spoločnosť tu je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného, keďže už v minulosti bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a to dňa 09.08.2012 uznesením Okresného súdu Martin pod sp. zn. 2Pp 96/2012, kde mu bola stanovená skúšobná doba v trvaní 2 roky. Po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu sa opätovne dostal do rozporu so zákonom / rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 2T 85/2013 zo dňa 20.02.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To 35/2014 zo dňa 27.05.2014 /.

To znamená, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, kedy sa očakávalo, že bude viesť riadny život občana, opätovne sa dostal do rozporu so zákonom.

V danom prípade prognóza do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže sa dopustil ďalších trestných činov.

Nakoľko neboli splnené materiálne podmienky podmiennečného prepustenia zo strany odsúdeného, zakotvené v § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, nemožno od neho dôvodne očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život a že nebude v trestnej činnosti pokračovať.

Vzhľadom na umiestnenie odsúdeného v ÚVTOS v Želiezovciach za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia je potrebné, aby prejavil ešte dostatočnú snahu po náprave. Súd podľa § 66 odsek 2 Trestného poriadku, prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a na typ ústavu a stupeň jeho stráženia a má za to, že v súčasnosti zodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie.

Súd rozhodujúci o návrhu odsúdeného skúmal aj možnosti podmieneného prepustenia v zmysle ust. § 68 odsek 1 Trestného zákona s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností v zmysle § 51 odsek 3 a 4 Trestného zákona a mal za to, že by ani uložené primerané obmedzenia či povinnosti nedávali záruku, že odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu testu odňatia slobody by viedol riadny život s poukazom na vyššie uvedené okolnosti ako aj skutočnosti zistené o osobe odsúdeného, jeho resocializačnú prognózu, ktorá je menej priaznivá. V tomto smere zohráva významnú úlohu aj jeho život pred nastúpením do výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti a opakovanie páchania trestnej činnosti.

Súd dospel k záveru, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, nakoľko si nevytvoril podmienky na podmienené prepustenie a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do troch pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice sp. zn. 3PP 38/2022.

Sťažnosť má odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.

Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zákonný zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plynie samostatne.

Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní.

Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.